

KURYER LITEWSKI

*Za Najwyższym Dozwoleniem
IMPERATORA JMCJ CAŁEY ROSSYJ.*

w WILNIE V. S. 23. LISTOPADA 1861 ROKU W SOBOTĘ

z Petersburga V. S. 12 Listopada.

Woysk Dońskich Półkownik Denisów 11; Esaulowie, Serbinów i Zeltonożkin przyięci do służby. Szef Butyrskiego muszkietyerów regimentu General Major Małyszkin; Szef 4 strzelców półku General Major von Brädke na własną prośbę uwalnia się od służby z mundurem. Zastąpi miejsce pierwszego od armii General Major Talizin 3; miejsce drugiego od armii General Major Baggowut. Uwalniają się od służby: Włodzimirskiego regimentu muszkietyerów Major Czygorow; woyska Dońskiego General Major Pozdiew, Półkownik Neleniew 1. — Tajny Konsyliarz bywszy Orenburskim Gubernatorem Cywilnym Xiaże Barataew przez wzgląd na 45 letnią bez przigany służbę otrzymał pensyą dożywotnią gazy całej. Kłowski Policmeyster Nadworny Konsyliarz Maksimowicz uwolniony od obowiązków, które pełnił przykładnie według świadectwa zwierzchności, mieć będzie pensy dożywotniej 450 rubli na rok, Ober Sekretarz z Departamentu Senatu Szyszakow uwolniony dla niezdrovia, miejsce jego zastąpi Kolleski Konsyliarz Tichomir. Stanu Konsyliarz Protopopow znajdujący się w Moskwie przy Herodyi dla wieku podeszłego uwolniony z pensyą dożywotnią gazy całej. Major Zukowski, dawniej Nadworny Konsyliarz użyty będzie do interessów cywilnych przy Noworossyjskim Gubernatorze wojennym Generale Kawalerji Michelsonie. Smoleński Gubernator Cywilny Aktualny Stanu Konsyliarz Fiedorow na własną prośbę dla starości uwolniony, za 42 letnią służbę otrzymał pensyą dożywotnią gazy całej; miejsce jego zastąpi Aktualny Stanu Konsyliarz Gedeonów. Nowohorodzki Gubernator Cywilny Obolanińow uwalnia się od służby, miejsce jego zajmie Aktualny Stanu Konsyliarz Mitusów. Nowo ustanowionej w Litwie Gubernii Gubernatorem będzie Aktualny Stanu Konsyliarz Koszelew; na miejscu zaś jego Tołolskim Gubernatorem Cywilnym Aktualny Stanu Konsyliarz Hermes.

z Wiednia 18. Listopada.

Mieszkańce Constantinopola kosztować zaczęli owoców pokoju na wschodzie przywróconego Angielskim orężem. Z Alexandryi i innych portów Egiptu zawlają codziennie do stolicy Tureckie i Greekie okręta, na których Kapitan Basza opócz krajowych produktów, przysłał Wielkiemu Sultanowi 200 kies monety złotej i srebrnej w Cairze wybitej po wydarciu miasta z rąk Francuzkich. Monarcha całą sumę na znak ukontentowania, nie z niej nie zatrzymując dla siebie, rozdał między Sultanki, reszta się dostała dworakom, i familii Wielkiego Admirała. Małżonka Lorda Elgin otrzymała w podarunku kitkę bryllantową; świecie poselskiej dano wiele pierścieniów, kosztowne futra, tabakiery. Półkownik Abercromby syn zabitego Generala, policzony jest w poczet Kawalerów pierwszej klasy orderu Xieżykowego, który na wstępie ponsowey ma być noszony. Chciał Sultán wdzięczność należną Oycu okazać synowi wstępującemu w ślady jego. Odpowiadając podczas audyencyi publicznej Lordowi Elgin użył naczulszych wyrazów na pochwałę męstwa morskich i lądowych woysk Brytanii.

Wielkiej; i zapewnił że odzyskanie Egiptu na wieki Ottomanie zachowają w pamięci. Angielcy Officerowie mają urządzić morską u Turków potęgę i stanąć na iey czele. Jak tylko do Constantinopola powróci Kapitan Basza, Dywan zatrudni się ułożeniem projektu na poskromienie Passwana Ogłou i tylu innych buntowników; wykonanie wielkiego zamiaru Admiratowi Hussein będzie poruczone.

Na początku t. m. wielki był rozruch w Semlinie i Belgradzie. Na wyspie wojennej zwaney zgromadziła się kupa rozboyników. Natychmiast z naszej strony wszelką gotowość uczyniono do wytepienia ludu swawolnego. Zaczyna się bitwa; raniony Harum Basza lotrów naczelnik; wielu poległo; inni nocną pokryci ciemnością uciekli. Ztąd w Belgradzie trwoga; bramy zamknięto; armaty zatoczono; garnizon pod bronią stanął; rozumiejąc że miasto groziemy. Cesarski komendant wysłał tłumacza do Baszy z zapytaniem: co by ta ostróżność znaczyła? Po wielu trudnościach przyięty do Belgrada, nie rychło ztamtąd mógł powrócić; ponieważ Turcy lekając się ataku, podejrziwemi byli. Przekonali się nakoniec o prawdzie. Inna jeszcze jest przyczyna, że bramy miasta przez iat dwój Dywan, gdzie na bogatym Basza, zsiadłszy, jako reprezentant Monarchy swojego, czytać kazał ferman niedawno przysłany z Constantinopola; ten iak slychać, mniety pomysłny jest dla Janozarów; usiłowali przeszkodzić ogłoszeniu najwyższych rozkazów buntownicy, góząc śmiercią Baszy; czekamy wkrótce wiadomości o dalszych przypadkach.

Cesarz Jmć chcąc wysłuchać prośby podanych swoich, rozkazał, ażeby odąd w każdą szrodę wolny do Tronu był przystęp każdemu; Sobota jest przeznaczoną na audyencye Posłów zagranicznych. — Konsyliarzowi Stanu Champaign komunikowano dekret Cesarski o deputacyi Seymowey, której powinnością będzie dopełnić traktat Lunewilski.

z Londynu 13. Listopada.

Stadhuder Xiaże d' Orange (o którego przybyciu do Hamburga jest wiadomość) wyjeżdżając do Niemiec przesłał notę Lordowi Hawkesbury, której treść kładniemy. Ponieważ między Francją i W. Brytanią pokój jest podpisany, obowiązkiem jest Xiażęcia przełożyć Królowi Jmci myśl i chęci swoje. W r. 1795 zawoicowanie Hollandyi przez Francuzów przymusiło Stadhudera z familią wyjechać za granicę. Łaskawie przyięty od Króla Jmci, znalazł w Angielskim narodzie gościnność, opiekę, wsparcie, i pomoc, z Hollandami wiernymi Oyczystemu prawu. Osmielony Xiaże przypomniał obowiązki traktatem r. 1788 przez Anglików przyięte, gdy Dwór Londyński gwarantował dziedziczny Stadhuderat Domowi Orange. Lecz przeciwny los wojenny wszystko wspak obrócił. Póki wojna trwała, mógł mieć nadzieję Stadhuder. Pokój podpisano; niemał w nim warunku żadnego dla Xiażęcia; musi więc sam swój interes przypominać i polecić potężnej protekcyi Króla Jmci; niech Wielka Brytania traktat ostateczny w Amiens podpisując

nie zapomni Domu Orange, wiernych jemu Holendrow, którzy tak wiele cierpią za Ojczyznę; przywiązanie do praw starodawnych, i traktatów od r. 1674 łączących interesa Batawskie i Angielskie. — Dzień otwarcia w Amiens kongressu naznaczony nie jest; Margrabia Cornwallis i Józef Buonaparte mają tam okazywać nadzwyczajną wspaniałość i przepych; nie wiemy co myśli nieprzyjaciel; z naszej strony poiednanie się jest rzetelne bez obłudy; rząd wyznaczył Agentą Jackson, który w Amiens podpisać powinien traktaty handlowe.

Trzeba jeszcze cokolwiek powiedzieć o sprzeczkach Parlamentowych. Windham rzecz swoją powiedział nadzwyczaj wymownie. Postać jego i głos przenikający przypominał starodawnych proroków, którzy wybranemu ludowi przepowiadali niewolę, i upadek świętego Kościoła. Słowa jego uczyniły wielkie wrażenie na umysłach; widzieliśmy, najbardziej młodzieńców i żywy wylewających; zdawało się każdemu, jakoby Windham grob już otwierał, w którym Ojczyzna zawartą wkrótce być miała na wieki; tak silnie opisywał niebezpieczeństwo nad nami wiszące, pokazując, czego Anglików nauczyć mogą Francuzi słowem i przykładem; do jakiej przysięgi potęgi na morzu, bezpiecznie na lądzie. Dali nam imię Cartagińczyków nieprzyjacieli; siebie mienią następcami Rzymian; nie ma u nich moralności i religii &c. Słowem rzecz Windhama godna czytania; lecz kilkogodzinną mowę trudno nawet w treści tu pomieścić. — Lord Hawkesbury odpowiadając na zarzuty, sam wyznał że pokój uczciwy jest dla nas, nie chwalebny. Można było cokolwiek uczynić dla Stadhudera, gdyby Król Pruski nie odstąpił umowy r. 1788 zawartej, a nowej z nieprzyjacielem nie podpisał względem przyszłego losu Batawów. Król Jmć Sardyński od r. 1796 jest zprzymierzeńcem Francuzkim. Na zarzut Windhama, żeśmy o emigrantach wiernych Domowi Burbońskiemu zapomnieli, nie odpowiedział Minister. Oświadczył natomiast, że od rewolucji, która Tron Stuartów r. 1688 najpożyteczniejszą. W Ristwick nieśmy nie zyskali; w Utrechie dano nam Gibraltar, Minorkę, Abadią; w Aix la Chapelle nic zgola; w Paryżu r. 1763 wzięliśmy pustą Canadę, Floridę, i wysp małych kilka; w Paryżu r. 1783 straciliśmy Amerykańskie osady. Floridę, Taboro.

Addington donosił, że dzierzawy Królestwa Portugalskiego nieknięte zostaną; Regent płaci wielką sumę Francuzom; listy Listonskie wzmiankują o 30. lub 20. millionach cruzadów; każdy półtrzecia liwra. — Generał Moore i Sidney Smith z Egiptu przybyli, donosząc o kapitulacji Alexandryjskiej, powrocie bliskim armii i floty do Europy. Powiadają że z 24. tysięcy chorych Turków i Anglików, ledwie 1700. umarło w szpitalach; między innemi było 400. zarażonych morowem powietrzem, z których 300. jest zdrowych. Cóż sami Officyerowie nam dali wiadomość dokładną o potędze Francuzkiej, naszej i Turckiej w Egipcie. Generał Menou i. Marca miał blisko 30. tysięcy ludu. Z tych 3. tysiące w rozmaitych utarczках i miastach zagarneliśmy w niewolę przez 6. miesięcy wolując; tysiąc w boju poległo; tysiąc z ran i chorob umarło; z Cairu Belliard wyprowadził głów więcey 13. tysięcy; z Alexandryi Menou blisko 12. tysięcy; między innemi liczono cywilnych osób 4. tysiące 700; Greków i Koptów 2. tysiące 500; miał więc Menou zaczynając kampanię samych Francuzów 22. tysiące 500. Z naszej strony Generał Abercromby wyładował na czele 16. tysięcy; później Hutchinson odebrał w posilku blisko 10. tysięcy z Malty, Minorki, Gibraltaru, Anglii; 6. tysięcy przybyło z Indyi wschodniej; nie kładniemy tu morskiego ludu, na którego czele Sidney Smith ładem dokazywał; ani floty Lorda Keith i Kapitana Bafzy; ani naostatek armii ladowej Wielkiego Wezyra, Mammeluków etc. których liczba dokładnie wiadomą nie jest. Krótki ten rachunek pokazuje, iż rozrzuconym po

garnizonach Francuzom nie podobno prawie być to Egipt utrzymać.

Rachunki kupieckie dowodzą że od r. 1795 do Batawskich osad Berbice, Demarary, bliskich Surinam, wprowadziliśmy murzynów 80. tysięcy; każdy z nich kosztował 80. FS; wydatki na polepszenie rolnictwa kupienie gruntów, budowlę, przystępną do 4. millionów FS. Spodziewaia się Kolonistowie Angielscy, że im będzie wolno przynajmniej bydletą z niewolnikami wyprowadzić, resztę sprzedać. — Lord Whitworth pewnie postować będzie w Paryżu, jak tylko traktat w Amiens podpiszemy. — Wielu Francuzkich emigrantów otrzymało pozwolenie od Konsula pierwszego powracać do Ojczyzny; między innemi Xiaze Choiseul, Hrabia Duras; słysząc że inni którzy w służbie niektórych Mocarstw zostawali, będą wyznaczani z niefortunliwego rejestru. — Po kapitulacji Alexandryjskiej, fregaty Francuzkie w porcie stojące, Justice, Causse, i okręt dawniej Wenecki od 64. armat, Turkom dostały się z po działu; Lord Keith zabrał fregaty: Regenerée, Egyptienne, jedną korwetę. — Jest pogłoska że brat starszy Pitta Graf Chatham zostanie Wielkorządcą osad nałzych w Indyi wschodniej na miejscu Margrabiego Wellesley. Miasto Duńskie w Coromandelu Tranquebar d. 13. Czerwca Półkownik Campbell wziął bez odporn. żadnego. Kompania Wschodnia na ułatwienie interesów swoich zaciągnąć chce długu 2. miliony FS; Minister zaś Addington potrzebuje 24. millionów. Pogłoska o następującej pożyczce sprawiła że papiery spadły dwoma procentami. — Z New York smutną wiadomość odbieramy, że gorączka żółta zwana znowu w mieście panować zaczyna; wiele z niej osob umarło.

z Paryża 24. Listopada.

Zakończyła się porządnie uroczystość po koju d. 9; z rana delcez padał; ledwie o godzinie z południa drugiej słońce się pokazało; natychmiast ludu niezliczone tysiące napelnily rynki i ulice. Wzięto do obchodu śliczny widok czyniła; na jey czele płynął statek od portu Havre ofiarowany Konsulowi. Przystanęmy na wyliczeniu osobliwości niektórych co najbardziej nas w tym dniu bawiły: muzyka iaka najlepsza bydz mogła; Kościół handlowi poświęcony pływał na rzece; kilka bram tryumfalnych, uapiekniejsza przed wspaniałym domem inwalidów; Kościół pokoju na polach Elizeyskich; dwa inne naukom i rękodzielom święte; kilka teatrów; iluminowa-o zas te wszystkie budowle i całe miasto, kosztowniey i gustowniey, niżeli się kiedy w Paryżu widzieć zdarzyło. Jasniały wszędy napisy Buonaparte, Konstytucya, wolność, pokój, szczęśliwość, nauki, kunszt, obfitość, handel, rolnictwo. Nie mała tey uroczystości ozdobą były manewry; liczne i dobrane wojsko z gwardyi Konsulowskiej i kilku lepszych półków złożone reprezentowało bitwy, ataki, odwroty, szturm, obłożenia. Lecz za danem hasłem ustaie woyna i nienawisć; nieprzyjaciele rękę sobie podają; idąc razem do Kościoła pokoju; tu hymn spiewany wyrażał wdzięczność nie wygasiła narodu całego armiom republikantskim, które męstwem, cierpliwością, i krwi przelewem dali Francyi wolność i pokój; nie zapominał Poeta najwyższego rządcę, który na wojnie szczęśliwy, w negocyacyach biegły, w administracyi doryztał, koniec cierpieniu współziomków położył.

Nikt podczas tey uroczystości nie używał koni i pojazdów, wyjąwszy samego tylko Margrabie Cornwallis. Prezentował się pierwszemu Konsulowi, odwiedził Ministrów, Posłów, Generatów; za kilka dni do Amiens wyjedzie. — Fabrykanci miasta Lyonu ofiarowali pierwszemu Konsulowi miodur haftowany kosztownie; przyrzekli starać się usilnie o wskrzeszenie handlu ich i rękodziel. — Generał Leclerc i Stand Konsyliarz Benezech do Brest wyiechali; pierwszy zabiera żonę do S. Domingo; ztąd wnośić chcą niektórzy, że woyny domowej z Gene-

ralem Toussaint nie będzie. — Po wszystkich portach dawne okręta, i później na nieprzyjaciela zdobyte, kupcy i korsarze naprawiają do żegluga; cieśle i inni rzemieślnicy, którzy w czasie wojny sposobu do życia prawie nie mieli, dziś wiele zarabiają. — Ciekawi i znający się oglądają posąg Konsula pierwszego, stop 13. wysoki; zrobiony przez snycerza Turyńskiego Comolli; wyobraził rycerza po odniesieniu zwycięztwie szpadę do pochew kładącego. — Generał Leöpolde Berthier przybywszy do Marseilli za rozkazem Konsula z Generałem Cervoni oglądał półbrygady: 2. 41. 69. legion Koptów i Greczynów; niedawno z Egiptu przybyłe, które już kwarantanę zakończyły. Po rewii oświadczył, że rząd wdzięczny jest rycerstwu za karność, męstwo, i stateczność okazaną w Egipcie, którego bronili, póki mógł być bronionym, ciesząc się teraz z szczęśliwego do Ojczyzny powrotu armii Wschodniej.

Przyszła wiadomość o śmierci Biskupa Adrań w Corinchinie. Urodził się w Pikardyi; zakończywszy tu nauki, w r. życia 24. poszedł na misję do wschodu; praca i zasługa wyniosły go na dostojność Biskupią. Królowi Corinchiny ulubiony był pierwszym Ministrem. Gdy bunt powstał w kraju; Anglicy handel sobie przywłaszczyć chcieli. Adrań z Królewskim synem r. 1787. przybył do Paryża posilków szukając; otrzymał garstkę ludu, i za jej pomocą uskromił rokośzanów. Przez wdzięczność chciał z Francją pisać handlowe traktaty; rewolucya wszystko pomieściła. Umarł w roku przeszłym, żalowany powstęchnie. Król z gwardyą 12. tysięczną, 120. słoniami, i całym ludem uczcił pogrzeb jego; mieszkańcy różni religią obyczajami, językiem, szacowali tego Biskupa. Wystawiono jemu wspaniały monument; w sercach Indyanów trwałszy mieć będzie. Był, powiadał przed skonaniem; szacowany od Królów, poważany od panów, czczony i wielbiony od narodów; wszystko dziś niknie; ani tego żalu; śmierć da wieczny odpoczynek. Powieść Królowi, rzekł obróciwszy się do lekarza, że zchodzę ze świata spokojnie; niech wie iż Europejczycy umieją równie żyć i umierać. — Dla uczonego Volta institutum narodowe pod prezydencyą Konsula pierwszego, i za jego wniesieniem, wybić kazalo medal złoty, w nadgodę ciekawych doświadczon o wiadomym Galwanizmie; zalecono kilku innym Fizykom też same powtarzać i nowe czynić. — Między innemi Officerami których Generał en chef Leclerc zabral z sobą do S. Domingo, znajduje się Szef brygady Netherwood, Adjutant Konsula; Szwed rodowity.

z Hagi 10. Listopada.

Dnia wczorajszego G. Victor i Ambasador Semonville uroczystie obchodzili tu święto pokoju. W wojsku Francuzkiem niespodziewane poruszenia widzieć się dały; garnizonom z Amsterdamu, Utrechtu, do Gorcum, Huesden, Gertruidenberg ciągnąć kazano; słyhać, że liczna dywizya wypłynęła do S. Domingo. To pewna, że 27. lekkiej piechoty półbrygada 3. tysiące żołnierza mająca, za dni kilka w porcie Flessingue siada na statki. Dziś ogłoszono umowę 26. Sierpnia między Generałem Augereau i Ministrem u nas wojennym Spöors podpisaną, 4. i 12. Września ratyfikowaną przez Konsula Buonaparte i rząd Batawski; treść oney kładniemy: 1. Zostanie u Batawów 5. półbrygad Francuzkich, każda od 2. tysięcy żołnierza, i 5. kompanii kanonierów, każda od głów 100. Odmienić korpusów nie wolno bez wzajemnej obu stron zgody. 2. Te półbrygady zostaną w kraju jako posilkowe, póki traktat z Anglią nie będzie podpisany. 3. W potrzebie ten korpus być może powiększony, na prośbę Batawów, za wspólną umową. 4. Woyska Francuzkie od rządu Batawskiego rozkazy odbierać mają przez Ministra wojennego. 5. Gdy w garnizonach będą połączone z żołnierzem Batawskim, Officer starszy kommanderować powinien; jeśli zaś Officerowie są równy rangi, kommandować

przy Francuzkich zostanie. 6. Na żądanie rządu, Administratorów, Magistratów, gdy tego wyciągać będzie potrzeba utrzymania domowej spokojności; żołnierz pomocy swojej nie odmówi. 7. Bez poprzedzonej od rządu Batawskiego prośby, Woyska Francuzkie nie czynić nie mogą, chyba w przypadku gwałtownych buntów; przywróciwszy spokojność, o wylęczeniu doniesie krajowej zwierzchności. 8. Francuzi mieszać się nie powinni do kłótni szczególnych między obywatelami. 9. To woysko posilkowe będzie pod sprawą Generała dywizyi, i trzech Generałów brygady. 10. Zold każdemu opłacać się ma co miesiąc; na chorych wzgląd przyzwolity. 11. Zniesione są dwa warunki traktatów r. 1795. podpisanych, które Batawom zaręczały nadgodę w Niemczech za Maastricht, Venloo, i Flandryą Francyi ustąpioną.

z Bernu 5. Listopada.

Gdy się już zgromadziła część większa Senatorów; rozpoczęły się obrady pod prezydentem Dolder. Naprzód potwierdzono na urzędzie członki do władzy wykonawczej należące, jak było d. 28. Pazdziernika, elekcyą Konsyliarzów Stanu; rządców Cantonowych etc. odłożono do czasu późniejszego, dając czas do przybycia nieprzytomnym Senatorom. Komisya z trzech mężów złożona ma podać projekt; gdzie Senat ma zwyczajne odbywać obrady, i jaki w nich porządek zachowany być powinien. Prefektowie niektórych Cantonów z urzędu są złożeni; innych kilku dobrowolną wzięto dymisyją; tożsamo uczynił Minister skarbowy. Dnia wczorajszego stało się według prawa rozwiązanie rady prawodawczej, przez list okólny od Senatu pisany do każdego z prawodawców. Było kilku Senatorów, którzy urzędu przyjąć ofiarowanego nie chcieli; następców dotąd nie obierano; ponieważ jest nadzieja, iż głosu wołającego o ratunek Ojczyzny posłuchają. Woyska stojące w Cantonach Schwitz, Uri, Unterwald zmierzają do Zurich, Argow, i wielu miejsc innych gdzie nowym rewolucyom mieszkańcy są nie chętni.

z Ratisbony 8. Listopada.

Przyszeli z Wiednia wyrok Cesarzski; potwierdza Monarcha conclusum Rzeszy Niemieckiej stanowiące deputacyą na dopełnienie Lunewilskich traktatów; chociaż nie tylko czas ale nawet miejsce obrad wspomniane nie jest; nikt nie wątpi, że w murach naszych dzieło zakonczone widzieć będziemy. Słyhać, że gdy Deputacya do rzeczy przystąpi, Seym obrady swojej zawiesi. Natenczas wnidzie na załogę woysko Bawarskie. Wczesne urzadzania czynić kazano, ażeby w czasie długiego, iak się spodziewamy, kongressu; żywność i mieszkanie zbyt drogie nie były.

Od granic Włoskich 4. Listopada.

Do Liworny zawinął niedawno Angielski okręt, pierwszy po ogłoszonym pokoju; depesze od Admirala Warren do Generała w mieście kommanderującego zawierają prośbę; ażeby wolnością obdarzyć kazal kilku Angielskich Officerów, których ma w niewoli. Uczynił wnet wszystko Generał Francuzki; jeńców niemiezka: iak odpłyneli. Wkrótce garnizon Francuzki z Liworny przeysć ma do krajów Cisalpińskich. W tymże porcie czekają przybycia wielu statków Angielskich bogato ładownych, i otworzenia handlu tak dawno zatamowanego. — W Turynie biega pogłoska, że los Piemontu już nie ódzwownie zadecydowanym został. — Część kraju zachodnia będzie wcielona do RPtey Francuzkiej; powiaty wschodnie dostać się mają Cisalpinom, którzy w zamiar Królowi Jmci Sardynskiemu powinni ustąpić legacye od państw Papiezkich oderwane, Bononią, Ferrarę, i Ravennę; naostatek część południową Piemontu biorą Ligurowie. — W Genui Generał Sahuguet rozdawał nadgodę rycerskie 10. żołnierzom 106. półbrygady od Konsula przysłane; wzy-

stkich potem zaprosił na obiad, gdzie przytomni byli znaczniejsi Oficyerowie Francuzcy, obywatele kraiovi. Po zakończonym obiedzie Generalowa każdemu z 10. żołnierzy ofiarowała wieniec z lauru i różeczki oliwney pleciony. — W całych Włoszech, cóżkolwiek nieświadomi lub nie chętni prawić zwykli za granicą, zupełna jest spokojność; handel kwitnąć zaczyna; wracają się mieszkańcy do ulubionych kunsztów i nauk, muzyki, malarstwa, snycerstwa; wszelkie towary, mianowicie żywność jest tania.

* Hagi 16 Listopada.

Długo byłoby opisywać skutki okropnej burzy morskiej, której doznaliśmy na początku t. m. dość powiedzieć że brzegi nasze są pokryte ułamkami okrętów, mianowicie Angielskich. Nawet w porcie Dunquerque 10 batów zatoneło, część ludzi wyratowano. Wszystkie okręta Batawów liniowe i fregaty w Texel są zgromadzone; za kilka tygodni Admirał de Winter zacznie wysłać ztamtąd eskadry na obieg w dzierżawę osad w Indyi wsechodniej i zachodniej straconych; niektóre okręta użyte być mają do przewiezienia wojsk Francuzkich. Sprawiedliwie ubolewał Windham w Angielskim Parlamencie, że pokój da nieprzyjaciółom Wielkiej Brytanii czas i sposobność wystawienia ogromnej potęgi na morzu. Nic nie powiemy o naszych usiłowaniach; o Francuzkich zamilczeć nie można. Minister morski, Stanu Konsyliarz Fleurieu, wielu doświadczonych Oficyerów, na rozkaz Konsula pierwszego projektu gotują, według którego urządzone być mają wojska morskie, osady po różnych częściach świata, arsenały, magazyny, młynki, żołnierzy flotny. Tym czasem ciągną do portów półbrygady przeznaczone do S. Domingo, Martiniki, wyspy Francuzkiej, Burbońskiej, Pondichery, i innych miast w Indyi należących do RPtey. — Rząd Naywyższy u nas rozkazał, ażeby odtąd na pismach publicznych klasę przestano słowa: wolność, równość, braterstwo.

Podaje się do wiadomości, że trzy Rewersa jeden pod datą 26. Julii z terminem opłacenia za dwanaście Miesięcy na sumę złotych Pruskich 3000, drugi 13. Julii, także do dwunastu Miesięcy termin opłacenia przeznaczony także za Miesięcy dwanaście na tyleż summy złotych Pruskich, trzeci zaś Rewers pierwszego 7bra w Ru idącym z wypłaceniem w terminie 12stu Mscy na sumę 44037. Pruskich od JP. Ober-Bawera Królewieckiego, Krystyana Ditrycha wydane, na imię Szender Abram lub Abram Ziman, nikomu nie orderowane i nie adresowane, zginęły; i o tym doniesiono tymże wspomnianym Abrahamowi Senderowi, czyli Abrahamowi Zimanowi, ażeby nikomu innemu, jak tylko JP. Ober-Bawerowi Frydrychowi Ditrychowi zwrócili; uwiadamia się całą powłóczność krajową, ażeby takowe zginione Rewersa od nikogo-kolwiek nie nabywane i nie kupowane były, a komu wyż specyfikowane Rewersa dostać się mogły, ma się zgłosić do Kantoru Josela Tobiasza i Kompanii onego Wileńskiego, i za takowe uwiadowienie powinna swą nagrodę, od tegoż Kantoru odbierać.

Sąd Ziemski Pttu Brasi: w skutek Dekretu swojego na dniu 9. Mscia 9bra Ru 1801. zapadłego przez Gazety podaje do wiadomości, że w Sprawie W. Klikowicza Stty z Kredytorami, i Debitorami za Remisą Sądu Głt:

Litt: agitującej się po wypadłych na niektórych ultymarnych Konwikcjach, z stawiającemi Stronami wypadł Dekret dyllacyiny copiarum Spraw, i przeznaczający komportacyą tak z instancyi Kredytorów na W. Klikowicza, jakoteż wzajemnie na WW. Kredytorach w dniu 16. Decembra w Kancellaryi Ziem: Brasi: dopełnić się powinno, a wykonanie przysiąg przez W. Klikowicza przed Sądem za przypadnieniem Sprawy, a przez Kredytorów na prawdziwej i lokalnej komportacyi, w Juryzdykcyi każdemu zręczniejszych, lub Kancellaryach przed Regentami w przeciągu od dnia przeznaczony Komportacyi do dnia 28. Decembra dozwolone, a zaniewybraniem w tym przeciągu czasu, wykonanie przed Sądem, za przypadnieniem Sprawy zastrzeżone. A takowa Sprawa choćby za niestannością której Strony, z przepisu Dekretu Remisyniego Sądu Głt: Litt: w następnym Stron przyściu oczewiście Sądzona będzie za temiz Pozwami z wolnością przeniesienia Aktoratów do nowych wpisów, jako za zgodzeniem się Stron. — Takowe uwiadowienie Sąd do kantoru Gazety przesyła dla wydrukowania w Gazetach. — Działo się na Sessyi w mieście Widzach Roku 1801. Mscia Novembra 11. dnia.

Sąd zjazdowy rozbiór fortuny JO. Xcia Michała Lubomirskiego, na powadze Dekretu Sądu Głównego, Gubernii Wołyńskiej, Departamentu 2, dopełniwszy. Kiedy po uzupełnionej przez JO. Xcia dłużnika komportacyi dokumentów od d. 4 Mca Septembra teraz bieżącego roku likwidacyą praw wierzytelskich rozpoczął, o czém administracyi fortuny tegoż JO. Xcia środkami przyzwoitemi, wszystkich wierzycieli nawet zagranicznych zawiadomić dozwolił, co i dopełniono zostało, a dotąd widzi, iż wierzyciele do fortuny na rozbiór wystawionej pretensye mający, z prawami swemi do zaliczenia długów i pretensyi wszelkich tak opóźniają się, iż podług doniesienia Sądowi przez umocowanych JO. Xcia dłużnika i jego massy administratorów, ledwo czwarta część z zapozwanych wierzycieli z swoimi prawami popisywała się; zagniony jest niniejszą rezolucyą postanowić i postanawia, iż likwidacya wierzycielskich nie dłużej iak do dnia 15 Februaryi 1802 roku przyjmowana być może, i po tym dniu Sąd Dekret Sądu Głównego dopełniający do niechybnego stanowienia massy w dobrach nie ruchomych JO. Xcia Michała Lubomirskiego przystąpić oświadcza, a na tenczas likwidacya długów już miejsca mieć nie będzie. Od dnia zaś 5 Mca Novembris niniejszego Roku, do d. 23 Decembra nieprzerwanie, iż tak likwidacyą długów Status passivi iako tñz Status activi, tudzież rozsądzaniem wszelkich kategorii dóbr symassy tłaczących, i wszelkich do teyże ma pretensyi, Sąd codziennie zatrudniać się będzie ogłasza. I tę Rezolucyą swoją dla wiadomości każdego z wierzycieli, administratorom massy JO. Xcia Michała Lubomirskiego, tak w Akta Powiatu, w którym dobra rozbiorowi oddane leżą, wniesie, jakoteż przez wszelkie środki przyzwoite rozgłosić iak nayrychley poleca. Dan na Sessyi Sądowej w Dubnie d. 23 8bris Roku 1801.

Franciszek Socha Chomętowski Podszdek
Ziem: Powiatu Konstantynowskiego